Europos Parlamentas
2024-2029

PRIIMTI TEKSTAI

P10_TA(2025)0290

Genetiškai modifikuoti rapsai MON 88302

2025 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 atnaujinamas leidimas pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų aliejinių rapsų MON 88302, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (D109632/01 – 2025/2895(RSP))

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 atnaujinamas leidimas pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų aliejinių rapsų MON 88302, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projektą (D109632/01),

– atsižvelgdamas į 2003 m. rugsėjo 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 dėl genetiškai modifikuoto maisto ir pašarų[1], ypač į jo 11 straipsnio 3 dalį ir 23 straipsnio 3 dalį,

– atsižvelgdamas į tai, kad Reglamento (EB) Nr. 1829/2003 35 straipsnyje nurodytas Augalų, gyvūnų, maisto ir pašarų nuolatinis komitetas per 2025 m. rugsėjo 15 d. vykusį balsavimą nusprendė nuomonės neteikti, ir į tai, kad Apeliacinis komitetas per 2025 m. spalio 21 d. vykusį balsavimą taip pat nusprendė nuomonės neteikti,

– atsižvelgdamas į 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai[2], 11 straipsnį,

– atsižvelgdamas į Europos maisto saugos tarnybos (EFSA) 2025 m.

---

1 OL L 268, 2003 10 18, p. 1, ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2003/1829/oj.

2 OL L 55, 2011 2 28, p. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj.

kovo 26 d. priimtą ir 2025 m. gegužės 13 d. paskelbtą nuomonę[3],

– atsižvelgdamas į ankstesnes savo rezoliucijas, kuriomis prieštaraujama leidimui naudoti genetiškai modifikuotus organizmus (GMO)[4],

---

[3] EFSA genetiškai modifikuotų organizmų specialistų grupės mokslinė nuomonė „Assessment of genetically modified oilseed rape MON 88302 (application GMFF-2023-21220)“, *EFSA Journal* 2025;23(5):9378; https://doi.org/10.2903/j.efsa.2025.9378.

[4] Per aštuntąją kadenciją Parlamentas priėmė 36 rezoliucijas, o per devintąją kadenciją – 38 rezoliucijas, kuriose prieštaraujama leidimui naudoti GMO. Be to, per dešimtąją kadenciją Parlamentas priėmė šias rezoliucijas:
– 2024 m. lapkričio 26 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo (ES) 2024/2628, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 atnaujinamas leidimas pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų MON 89034 × 1507 × NK603, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (OL C, C/2025/1797, 2025 4 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1797/oj);
– 2024 m. lapkričio 26 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo (ES) 2024/2627, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotos medvilnės COT102, kurie iš jos sudaryti arba kurie iš jos pagaminti (OL C, C/2025/1798, 2025 4 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1798/oj);
– 2024 m. lapkričio 26 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo (ES) 2024/2629, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 atnaujinamas leidimas pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 ir aštuonių jų subkombinacijų, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti (OL C, C/2025/1799, 2025 4 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1799/oj);
– 2024 m. lapkričio 26 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo (ES) 2024/1828, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 atnaujinamas leidimas pateikti rinkai pašarus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų MON 810 arba kurie iš jų sudaryti, ir maisto produktus ir pašarus, pagamintus iš genetiškai modifikuotų kukurūzų MON 810, ir panaikinamas Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2017/1207 (OL C, C/2025/1800, 2025 4 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1800/oj);

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 115 straipsnio 2 ir 3 dalis,

– atsižvelgdamas į Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos

---

– 2024 m. lapkričio 26 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo (ES) 2024/1822, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų DP915635 arba kurie iš jų sudaryti ar pagaminti (OL C, C/2025/1801, 2025 4 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1801/oj);
– 2024 m. lapkričio 26 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo (ES) 2024/1826, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų DP23211 arba kurie iš jų sudaryti ar pagaminti (OL C, C/2025/1802, 2025 4 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1802/oj);
– 2024 m. lapkričio 26 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo (ES) 2024/2618, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų DP202216 arba kurie iš jų sudaryti ar pagaminti (OL C, C/2025/1803, 2025 4 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1803/oj);
– 2024 m. lapkričio 26 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų MON 94804, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (OL C, C/2025/1804, 2025 4 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1804/oj);
– 2025 m. vasario 12 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų DP910521, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (OL C, C/2025/2246, 2025 4 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2246/oj);
– 2025 m. vasario 12 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų MON 95275, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (OL C, C/2025/2247, 2025 4 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2247/oj);
– 2025 m. gegužės 8 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų sojų MON 87705 × MON 87708 × MON 89788, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (P10_TA(2025)0106);

komiteto pasiūlymą dėl rezoliucijos,

A. kadangi 2015 m. balandžio 24 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimu (ES) 2015/687[5] buvo leista pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų aliejinių rapsų MON 88302 (toliau – genetiškai modifikuoti aliejiniai rapsai), kurie iš jų sudaryti arba iš jų pagaminti;

B. kadangi 2024 m. vasario 28 d. Belgijoje įsisteigusi bendrovė „Bayer Agriculture BV“ Jungtinėse Amerikos Valstijose įsisteigusios bendrovės „Bayer CropScience LP“ vardu pagal Reglamento (EB) Nr. 1829/2003 11 ir 23 straipsnius pateikė Komisijai prašymą atnaujinti tą leidimą; kadangi tas leidimas apima ir kitų nei maistas ar pašarai produktų, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų aliejinių rapsų arba kurie iš jų sudaryti, pateikimą rinkai naudoti pagal tą pačią paskirtį kaip ir bet kuriuos kitus aliejinius rapsus, išskyrus auginimą;

C. kadangi Europos maisto saugos tarnyba (EFSA) 2025 m. kovo 26 d. pateikė palankią nuomonę, kurioje padaryta išvada, kad prašyme atnaujinti leidimą nepateikta duomenų apie naujus pavojus, pakitusį poveikį arba mokslinį netikrumą, dėl kurių pasikeistų pirminio vertinimo, kurį ji pateikė 2014 m., išvados;

D. kadangi genetiškai modifikuoti aliejiniai rapsai yra atsparūs glifosatui; kadangi glifosato naudojimas yra susijęs su biologinės įvairovės nykimu, dirvožemio ir vandens tarša ir sveikatos problemomis;

E. kadangi EFSA nuomonėje nebuvo pakankamai atsižvelgta į intensyvesnio herbicidų naudojimo kumuliacinį ir kombinatorinį poveikį, netiesioginį poveikį aplinkai ir socialinius bei ekonominius padarinius;

F. kadangi genetiškai modifikuotiems aliejiniams rapsams būdinga nekontroliuojamai plisti ir pernešti savo genus, o keliose valstybėse narėse jau fiksuota genetiškai modifikuotų laukinių aliejinių rapsų populiacijų atvejų, todėl kyla sunkumų, kiek tai susiję su sambūviu, ilgalaike stebėsena ir naikinimu;

G. kadangi Komisijos įgyvendinimo sprendimo projekte numatytas poveikio aplinkai stebėsenos planas daugiausia grindžiamas bendrąja

---

– 2025 m. spalio 8 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl 2025 m. rugsėjo 22 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimo (ES) 2025/1898, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų DP51291, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti (P10_TA(2025)0222).

[5] OL L 112, 2015 4 30, p. 22, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2015/687/oj.

priežiūra ir jame nenumatoma atlikti konkrečių ir nepriklausomų ilgalaikių apdulkintojų, dirvožemio organizmų ir netikslinių augalų tyrimų;

H. kadangi atsižvelgiant į mokslinį netikrumą ir įrodymus, kad genetiškai modifikuoti aliejiniai rapsai gali išlikti ir plisti aplinkoje, reikėtų taikyti Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 191 straipsnyje įtvirtintą atsargumo principą;

I. kadangi Reglamentu (EB) Nr. 1829/2003 nustatytas reikalavimas, kad genetiškai modifikuotas maistas ir pašarai negali turėti neigiamo poveikio žmonių ir gyvūnų sveikatai arba aplinkai;

J. kadangi vadovaujantis bendros sveikatos koncepcija reikia laikytis integruoto požiūrio į riziką ir poveikį žmonių, gyvūnų, augalų ir aplinkos sveikatai, o tai dabartiniame vertinime nėra užtikrinta;

K. kadangi Parlamentas ne kartą prieštaravo leidimų naudoti GMO išdavimui arba atnaujinimui tais atvejais, kai Augalų, gyvūnų, maisto ir pašarų nuolatiniame komitete arba Apeliaciniame komitete nesusidaro kvalifikuota valstybių narių balsų dauguma, pabrėždamas, kad taikant leidimų išdavimo procedūrą nuolat susiduriama su demokratijos stoka;

1. mano, kad Komisijos įgyvendinimo sprendimo projektas viršija Reglamente (EB) Nr. 1829/2003 numatytus įgyvendinimo įgaliojimus;

2. mano, kad Komisijos įgyvendinimo sprendimo projektas neatitinka Sąjungos teisės, nes jis nesuderinamas su Reglamento (EB) Nr. 1829/2003 tikslu, pagal kurį, remiantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 178/2002[6] nustatytais bendraisiais principais, siekiama nustatyti pagrindą, kuriuo būtų leidžiama užtikrinti aukštą žmonių gyvybės ir sveikatos, gyvūnų sveikatos ir gerovės, taip pat aplinkos ir vartotojų interesų apsaugos lygį, kalbant apie genetiškai modifikuotą maistą ir pašarus, kartu užtikrinant veiksmingą vidaus rinkos veikimą ir laikantis atsargumo principo;

3. prašo Komisijos atsiimti savo įgyvendinimo sprendimo projektą;

4. ragina Komisiją, laikantis bendros sveikatos koncepcijos, neatnaujinti leidimo naudoti genetiškai modifikuotus aliejinius rapsus, nes kyla susirūpinimo dėl genų pernašos, išlikimo aplinkoje, herbicidų naudojimo ir dėl to, kad trūksta ilgalaikių įrodymų;

---

6 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 178/2002, nustatantis maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiantis Europos maisto saugos tarnybą ir nustatantis su maisto saugos klausimais susijusias procedūras (OL L 31, 2002 2 1, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2002/178/oj).

5. ragina Komisiją nedelsiant pateikti pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo būtų pertvarkyta spendimų dėl GMO procedūra, siekiant reaguoti į nuolatinius Parlamento prieštaravimus ir į tai, kad neužtikrinama valstybių narių parama kvalifikuota balsų dauguma;

6. primygtinai ragina Komisiją atsižvelgti į Sąjungos įsipareigojimus pagal tarptautinius susitarimus, pvz., Paryžiaus klimato susitarimą, Jungtinių Tautų (JT) biologinės įvairovės konvenciją ir JT darnaus vystymosi tikslus;

7. paveda Pirmininkei perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams.